IMPRUMUTURI LOCALE

...

BDD-B369-13 © 1900 Editura Librăriei Socec & Co. Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.175 (2025-09-15 22:37:58 UTC)

BDD-B369-13 © 1900 Editura Librăriei Socec & Co. Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.175 (2025-09-15 22:37:58 UTC)

Angâş n. carîmbil de la loitrele carulul (se aude în Dobrogea: Etym. s. v.); — ANGYČ, grand chariot pour le transport de la paille Barb.

arcaciŭ n. vale saŭ loc adăpostit, la ciobaniĭ din Moldova (Etym. s. v.); — ARKAč, versant ou pied d'une montagne Barb.

aslan m. varietate de cireșe, roșii saŭ negre (Baronzi, 93); acest sens lipsesce (V. Partea II): vorba se trage probabil de la un nume propriŭ.

asmă f. un fel de viță (se aude peste Olt: Etym. s. v.); — ASMA, vigne, cep de vigne. V. asmaciuc.

asman m. (și hazman) berbece saŭ țap jugănit (se aude în Dobrogea și Covurluiă: Etym. s. v. și Damé, Terminol. 68); — AZMAN, énorme, puissant; serb. azman "mistreț" (litt. animal năprasnic).

avă f. un fel de plasă, în Dobrogea (Etym. s. v.); — Av, chasse, pêche ; bulg. serb. av "vînătóre". V. Partea II: avgiŭ și avgi-bașa.

avat m. (și Mold. haut) pesce ce séměnă cu mréna (se aude în Dobrogea: Etym. s v.):-HAUT (avat), carrelet.

baargic n. (și bairgic) bucata d'asupra osiei carului: prima formă se aude la Constanța, a doua la Covurluiŭ (Damé, Terminol. 9 și 14): -?

baidir n. rînză (de vite), pântece (de om): baidiră, femee grasă (se aude prin Ilfov.: Etym. s. v.): — BALDYR, mollet: bulg. baldyr.

balic m. un fel de pesce (se aude prin Rîmnicu-Sărat: Etym. s. v.): — BALYK "poisson". V. calcan-balîc.

barac m. 1. (în Muscel și Ialomița) nume de câine de vînat: 2. (în Dobrogea) câine cu per flocos și mu-

stăți mari la bot (Etym. s. v.); — BARAK, barbet, braque; bulg. serb. rut. barak "dulăŭ".

bigi-bigi n. prajitură turcéscă din făină, zahăr și nucă (se aude prin Bucurescă); – gigi Bigi, id. (litt. pompon).

bunar n. fîntână (în Mehedinți și Gorj, județe învecinate cu Banatul); -- cf. § 34.

căigiŭ m. tăietor de tutun, în Muntenia (Polysu); — KYIġY, ouvrier qui hache le tabac (d. kyimak "couper en petits morceaux").

calangiŭ m. spoitor de vase, în Moldova (Cihac); - калауğy, étameur (d. kalay "étain"): bulg. serb. kalaigiĭa. V. călaĭ.

căliie f. plăcintă umplută ce se face la sĕrbători (Cihac); — KALIVE, légumes bouillies en beurre; rus. kaliĭa "supă de icre și de castraveți".

caplama f. îmbucarea marginii mai subțiri peste marginea d'alăturea a podelii saŭ a tavanului, în casele țărănesci (Damé, Terminol. 95 și Tiktin s. v.);-KAPLAMA (action de couvrir), chose redoublée, plaquée.

caraman m. (fem. caramană) numele boului saŭ vacei cu perul negru, în jud. Brăila (Damé, Terminol. 28); - KARAMAN id. (d. kara "noir").

câscăciŭ n. lanțul de strîns la o móră de vînt, numit și "halatul" saŭ *lanțul căscăciurilor* (se aude la Constanța : Damé, Terminol. 162, 163); — KYSKAČ, échelle portative qui s'ouvre et qui se ferme.

cherpiciü n. carămidă din pămînt nears cu care sînt clădite casele în Dobrogea (Dr. Crăinicénu, 52); — ĸerpič, brique crue avec de la paille; bulg. kirpič (kipigila "țigan", litt. cărămidar), serb. čerpič.

chesmec f. grâul noroios și pâmîntos, numit obicinuit "goz" saŭ "codină" (se aude prin Constanța: Damé, Terminol. 56): - кезмік, paille d'épi.

chiler n. numele muntén al polateĭ, la o casă țărănéscă, în Prahova (Damé, Terminol. 98); — KILER, gardemanger, cellier. V. Partea II: cheler.

chiser n. tesla dulgheruluĭ (Damé, Terminol. 111); — KESSER, doloire.

chişmiş n. stafide roşil ce se pun în pilaf; — KIŞMIŞ (pers.), sorte de raisin sec à petits grains sans pépins; rus. kişmiş, pol. kiszmisz.

ciulea f. sucitură din foi de tutun (Costinescu); - čile, peloton de fil, balle.

ciric n. pachet de piel în numer hotărît; — čerek (čeyrek), un quart (p. ex. de bétail); bulg. čerek "sfert", serb. čelrek, mcr. cereche.

col n. o parte a moril de vînt (Damé, Terminol. 162: colurile saŭ săgețile); se aude prin Falciă, Covurluiă, Tutova (ibid. 163); — ког, bras, manche.

cordel n. un fel de ipîngea cu mânecĭ, din aba cusută cu găitane saŭ cordele (se aude în Olt: Damé, Terminol. 169); — ковдёла (d. it.), large galon de soie. cubea f. numele coșuluĭ la casele țărănescĭ din

cubea f. numele coșului la casele țărănesci din Muntenia, numit în Moldova "bagiacă" (Damé, Terminol. 98); — KUBBE, voûte. V. Partea II: cubea.

curuluc m. (pl. curuluci) așa se numesce în Dobrogea modul de a se usca tutunul pe șire cari se întind și se suspendă între nisce pari de lemn crestați și la distanță de 4 metri (Dr. Popovici, Tutunul, 84); — KURULUK, sécheresse.

derec m. (și direg: pl. dereci și diregi) numele stîlpilor cari sprijină streșina unei case țărănesci: vorba se aude în Moldova și în jud. Brăila; în Muntenia "derecil" se numesc "atîrnați" (Damé, Terminol. 95, 98, 100);—DIREK, colonne, pilier, poutre. V. direclie.

ghermec n. legătura loitrelor (se aude prin Muscel: Damé, Terminol. 10, 15); — GERMEK, tendre, tirer.

ghilbaş m. cârnat din carne de porc tocată cu piper saŭ usturoiŭ, cu care se umple intestinul gros al porculuĭ, apoĭ îl pune în tavă cu grăsime și cu cépa, și așa se cóce în cuptor: vorba se aude în jud. Brăila (Dr. Manolescu, 262 și 321); — KÜL BASTY, côtelette (d. kül "cendre" și basty "viande cuite avec des légumes"); serb. čulbastiĭa, ngr. xιουλμπαστή.

ghiobec n. numele zăbunuluĭ în jud. Brăila (Dr. Crăinicénu, 164); cf. GÖBEK (nombril), milieu (haină ce încinge mijlocul?).

ghiociă n. numele muntén al carelor ce se potlungi și scurta după voie cu ajutorul unui cuiŭ ce trece prin furculiță și prin inimă (Damé, Terminol. 7: ghiociurile n'aŭ loitre... de ghiociă se înhamă adesea cal); - cöč, déménagement, délogement (= car de transport).

ghiudunea f. vorba se aude prin Ilfov, numai în locuțiunea "a trage cuiva o ghiudunea", adică a-l trage la fit: — gorune, dans le derrière (d. göt "cul").

ghiunie f. numele colțarului drept saŭ dreptarului

(la zidari, dulgheri și tîmplari: Damé, Terminol. 112); - GÜNIÈ, Équerre.

halat n. numele lanțului ce strînge móra de vînt (V. câscâciŭ); - HALAT, grosse corde.

mala f. (și maala) unélta zidarului numită "neteditóre" (Damé, Terminol. 103); — MALA, truelle de maçon. revaniŭ n. un fel de prajitura din migdale, in Mun-

tenia (Polysu); - REVANY, gâteau d'amandes.

ticnea f. vas de tăbăcit piei; — TEKNE, auge, cuve; serb. tekne, ung. tekenö, ngr. τεχνές.

